

HGGunnink, gehouden te Mariënberg, 29.09.019

ZONDAG 38

Votum en zegengroet

Psalm 92: 1, 2

Tien Woorden

Psalm 92: 3, 4, 5, 6

Gebed

Psalm 92: 7, 8

Mattheüs 11: 25 – 30

Hebreeën 4: 1 – 16

Tekst ZONDAG 38

Bediening van het Woord

Psalm 62: 1, 2, 3, 4

Gebed

Dienst van de offeranden

Psalm 62: 5, 6

Zegen

Gemeente van onze Heere, Jezus Christus,

Wat is voor u de zondag? Hebt u vandaag een vrije dag? Of beschouwt u de zondag als een werkdag?

Het antwoord op die vragen wordt in feite gegeven door ZONDAG 38 uit de catechismus. En ik wil u aan de hand van die ZONDAG het Woord van God laten horen onder het thema:

De Heere beveelt: concentreer je, in alle rust, op Mij!

- 1) **wekelijks**
- 2) **dagelijks**
- 3) **eeuwig**

1) Allereerst, wekelijks. Heel simpel, de Heere wil dat u op de rustdag, de zondag, van harte tot Zijn gemeente komt. Naar die gemeente toegaat, samen eredienst hebt.

Maar altijd weer -dat geldt elk gebod van de HEERE, van die Tien-, vergeet nooit dat het gebaseerd is op dat begin, op die inleiding. 'Ik ben de HEERE, uw God, die u bevrijd heeft uit Egypte, uit het slavenhuis.

En wij mogen dat doortrekken en zeggen van, die u bevrijd heeft uit de macht van de satan. Uit de macht van de zonde. De zonde en de satan zijn niet de baas over u!

U doet wel zonde. Dat is onze ellende, dat is onze zwakte, dat is tot ons verdriet. Maar het komt niet omdat satan het over ons te zeggen heeft.

Wie het over ons te zeggen heeft, dat is onze Bevrijder. En dat is die Bevrijder die ook dit vierde gebod tot ons richt. Hij bevrijdt ons, zodat wij ons op Hém concentreren, zodat onze focus gericht is op Hem, zodat Hij in het middelpunt staat van ons denken, van ons leven.

Genesis 2: 'Op de zevende dag rustte God van het werk dat Hij gedaan had. God zegende die zevende dag en verklaarde die heilig, want op die dag rustte Hij van heel Zijn scheppingswerk'.

Dat betekent in elk geval, broeders en zusters, dat die zevende dag apart gezet wordt, als een dag anders dan de andere dagen. Hij maakt die zevende dag tot een dag voor Adam en Eva, waar ze 'verwonderd en met vreugd', de werken van God zullen eren. Een dag van rust.

Je kunt natuurlijk zeggen, ja, moesten Adam en Eva dat niet elke dag doen? Jazeker, maar die zevende dag is een speciale dag.

Moet je niet elke dag blij zijn? Ja, natuurlijk moet je elke dag blij zijn. 'Blij' is niet het goede woord, 'dankbaar zijn' is veel beter. Want 'blij' is maar een emotie en dat huppelt op en neer en heen en weer. Nee, elke dag 'dankbaar zijn'. Jazeker, maar ben je op je verjaardag misschien niet extra dankbaar?

Moet je niet elke dag doorddenken over hoe de Heere je leven leidt? Ja. Maar als je jarig bent en je kijkt terug naar het afgelopen jaar, dan komt je dat toch speciaal voor de aandacht. Kijk, dat is waar het hier om draait. Die dag wordt apart gezet, terwijl die verbonden blijft aan die andere dagen, maar hij heeft iets speciaals. Het is een dag van rust.

De mens, kind van de Vader in de hemel, onderkoning van de Koning over alles. Die mens mag in die rust en vanuit die rust geconcentreerd zijn op God. En bezig met z'n opdracht in Vaders dienst. Zo was die dag bedoeld.

En zo zal het ongetwijfeld ook een aantal keren gegaan zijn. We weten niet hoe lang, we weten wel dat daarna de mens in opstand komt. En dat de mens kiest voor de grote vijand van God, de satan.

De mens gaat als het ware 'spookrijden'. U weet wel wat dat is, hè? Dat is op de weg aan de verkeerde kant gaan rijden, tegen het verkeer in. Nou, meestal gaat dat maar even goed en loopt dat fataal af.

De mens doet dat ook, die gaat als het ware 'spookrijden'. God zei: 'daarheen'. En de mens - dwars er tegenin.

En wat heeft dat voor gevolg?

Onder andere dat de rust in hun leven verdwijnt. Ze halen de onrust van de zonde over zich.

Wat is het dan bijzonder dat dat vierde gebod komt.

Dat God na de bevrijding uit Egypte zegt: ‘gedenk de sabbatdag dat je die heiligt, zes dagen moet jij, moet u werken en al je arbeid doen. Maar die zevende dag is de sabbat van de HEERE, je God. Dan zul je geen enkel werk doen, want in zes dagen heeft de HEERE de hemel en de aarde gemaakt, enzovoort.

En de HEERE zegende die sabbatdag en heiligde die.

Dat is het schema wat God gegeven heeft.

Zes dagen krijg je voor je werk. En als je aan het werk bent, kun je niet aldoor aan de Heere God denken.

Als je een proefwerk moet maken op school of een dictee, dan moet je daar heel goed mee bezig zijn. En dan kun je niet tegen de juf of de meester zeggen: “ja, sorry, ik heb het niet af, want ik heb ook een poosje aan de Heere gedacht.”

Dat lijkt misschien wel vroom, maar dat is helemaal niet vroom, want als je daar op school aan het werk bent, moet je dat werk doen.

En andere mensen met hun eigen werk. Een timmerman kan dat ook niet zeggen: “Ja, het is nog niet klaar, het was wel afgesproken, maar ik heb eh, ik ben een paar uur aan het zingen geweest, tot eer van God.” “Ja”, zegt die baas dan, “maar daar heb ik je niet voor aangenomen.”

Zes dagen krijg je voor je werk.

En zeker dat werk, als het goed is, staat inderdaad in het kader van kind van God, aan het werk voor God. Als een moeder in de keuken bezig is, dan is dat werk, -ze kan zeggen: voor mijzelf, voor het gezin-, maar dat is ook werk voor de HEERE. Dat bedenk je dan niet altijd, maar dat heeft er allemaal mee te maken.

Maar de HEERE zegt: “zes dagen voor het werk en die zevende dag, concentreer je dan speciáál op Mij. Werk niet op die dag.”

Ja, dat was geen makkelijke opdracht. Want, als je niet werkt, krijg je dan wel eten? Denk maar aan al die mensen, -komt hier in de omgeving toch ook steeds meer voor-, het is al helemaal normaal dat ze op zondag, dat ze op het land aan het werk zijn. Ja, want als het nou net droog is, en je moet het hooi binnenhalen of je kunt net oogsten, dan wacht je toch niet tot maandag?

Maar de HEERE zegt: “die zevende dag, nee, niet werken.

Jij hoeft je leven niet zelf veilig te stellen. Jij hoeft je leven niet zelf te maken.

Ík ben de HEERE, jouw God, Ik heb je bevrijd. Ik zal het ook verder voor jou maken.

Rust maar, vertrouw maar op Mij. Vertrouw echt maar, dat Mijn macht over de wereld en Mijn zorg voor Mijn wereld en Mijn zorg voor jou, Mijn kind, er werkelijk zal zijn.

Vertrouw maar, -hoe moeilijk dat soms ook kan zijn-, maar Ik ben de HEERE, die je

heeft bevrijd, Deuteronomium 5. Je zult in gedachten houden, -je moet eraan blijven denken-, dat je zelf slaaf geweest bent in het land Egypte, maar dat de HEERE, je God, je daar vandaar uitgeleid heeft. Met kracht en geweld.

En daarom, -denk je weer aan het werk van de Heere, bevrijdingswerk-, dáárom heeft de HEERE, je God, je geboden de dag van de sabbat te houden.

Je bent niet langer slaaf in Egypte. Je bent niet langer slaaf van de satan.

Een slaaf heeft nooit rust. Een slaaf die moet werken tot hij erbij neervalt.

Maar de HEERE zegt: "Ik geef je rust. Ik laat mijn bevrijde volk ónbezorgd leven." Wat moet Mozes tegen de Farao zeggen? "Laat mijn volk gaan, let my people go."

Ja, maar waarom? Om Mij te vereren. Om een feest te hebben, -en dan maar niet voor zichzelf-, nee, om een feest voor de HEERE te hebben in de woestijn. Om geconcentreerd te zijn op God, die je 'draagt'.

En doe dat samen.

Ik ben nog steeds bezig, -ik hoop dat u dat doorhebt-, met die uitwerking van, 'trouw tot de gemeente van God komen'. Daar zit ook dat 'samen' in. Dat is ook op het Woord van God gebaseerd. Leviticus 23:3: 'op de zevende dag is het sabbat, een dag van volledige rust, een heilige sámenkomst'.

En dat weten wij ook wel, als er iets te vieren is, dan doe je dat samen.

Ik ken mensen die hebben een hekel aan verjaardagen, die willen nog wel een keer naar een verjaardag van een ander toe, maar hun eigen verjaardag, man, wat een gedoe. En die gaan dan meestal ver weg. Eén van onze jongens, die gaat dan naar het buitenland voor zijn werk. "Ja, ik kan er niet zijn met mijn verjaardag." En zo komt hij er mooi onderuit.

Maar feest hebben, dat heb je sámen. Heilige samenkomst.

Dat woordje 'heilig' geeft aan, voor de HEERE.

En 'samenkomst', met elkaar.

En dat vind je in het Nieuwe Testament net zo goed terug, in Hebreeën 10 komt dat ook aan de orde. 'Verzuim dan de onderlinge samenkomst niet'. Nee, want je bent dan met elkáár bezig om je te concentreren op de Heere.

En de één die zegt het tegen de ander.

Denk bijvoorbeeld aan uw zingen. In uw zingen looft u de HEERE. Maar daar kun je wel eens opletten. Je spreekt daarin ook elkaar aan, om samen verder te komen en te gaan in het dienen van de HEERE. Je bemoedigt elkaar, je troost elkaar, je bidt voor elkaar. Dat is ook samen zingen.

Toen was dat de sabbatdag, de zaterdag. Nu is dat de dag van de Heere Christus, de dag van Zijn opstanding. Op de zondag. En dan komen er vier punten in de catechismus aan de orde:

- trouw tot Gods gemeente komen, in de eerste plaats om Gods Woord te horen. Dat is om rust te vinden, als je luistert naar wat God zegt.

Want Gods beloften, voor nu en voor de eeuwigheid, die geven u immers rust.

Wij kunnen, ik zei dat net ook al, wij kunnen ons eigen leven niet maken. Maar de beloften van God geven alles wat voor ons leven op deze aarde nodig is.

En dan blijven wij mensen, het ene moment is die rust er en het andere moment kan het zomaar weer weg zijn. Maar dan kom je weer terug en je hoort weer het Woord van God. En tuurlijk is dat verbonden nadat je thuis Gods Woord ook opendoet en beluisterd en Zijn stem hoort-, maar speciaal samen.

Zijn beloften, Zijn aansporingen, Zijn waarschuwingen, Zijn dreigingen, die ook uit liefde zijn. Gods Woord horen.

-De sacramenten gebruiken.

Hebt u dat, als u avondmaal viert, dat u rust vindt in het eten van het lichaam van de Heere Jezus en in het drinken van Zijn bloed? Dat je rust vindt en zegt van, 'ja ik kan weer verder gaan, want ik weet het, mijn zonden zitten mij niet meer in de weg, vanwege Jezus Christus.

En dan weet ik wel dat ze terugkomen en dat ze er toch weer zijn.

Maar dit staat vast: Zijn doen, Gods genade, die is er.

Rust, heerlijk'.

Vanuit je doop.

Je mag rustig -en wat is dat elke keer, als je daaraan terugdenkt de echte werkelijkheid, je mag rustig bij God horen.

Kun je je misschien zelf niet voorstellen, want je hebt een smerige streek uitgehaald.

Maar dan denk je aan je doop, en dan weet je het weer: 'en toch, God is goed met mij'.

Nee, die smerige streek, daar moet je schuld van belijden en vergeving vragen, maar die basis onder je leven, die is er. Ik ben van Hem. Samen met anderen, en ik mag samen met die anderen voor Hem leven.

-God de Heere publiek aanroepen.

Dat is bidden, rust vinden in het gebed in de kerk.

Dat is één van de moeilijke dingen, want er is maar één die bidt. U hoort en soms dan bidt u gedeeltes mee. Maar het kan ook zijn, dat je even voor jezelf niks meer hoort, want je bent in je gedachten zelf bezig.

En daar is ook niks mis mee. Je kunt ook zelf, tijdens het gebed in de eredienst, even uitvoegen en weer invoegen, want er wordt iets gezegd waarvan je vindt: 'ja, dit is speciaal ook voor mij' en je zegt: 'ja HEERE' in gedachten.

In andere kerken hoor je wel van 'Amen' en 'Halleluja', dat doen wij niet. Maar in gedachten doe dat maar rustig wel, als in het gebed zaken aan de orde komen die te maken hebben heel direct met jezelf.

En dát is meteen aan de orde.

Want als je begint met het gebed en je looft de HEERE, dan mag u daar allemaal in uw hart van harte mee instemmen. Wat geeft dat een rust, de lof voor de HEERE. Want de HEERE, Die is zo geweldig; en de HEERE Die is goed en Die is barmhartig en Die is...

Dat mag geestelijk rust geven. En sommige mensen vinden daar ook lichamelijke rust bij. En ook als er gebeden wordt: 'HEERE kom ons te hulp, HEERE vergeef ons, HEERE schenk ons Uw Geest, zodat we het kunnen, dat vertrouwen op u. HEERE, wil toch bewerken ons hart, zodat wij werkelijk op U geconcentreerd zijn.

Bij dat gebed in de eredienst - de HEERE die kent ons allemaal. En ook al bidt dan alleen de dominee of de ouderling of degene die de preek leest, de HEERE kent ons en Hij weet het allemaal hoe het bij ons zit. Denk maar aan Romeinen 8, hoe de Geest ook Zelf voor ons pleit.

En dan dat vierde punt.

-Dat is de armen christelijke barmhartigheid bewijzen.

Dat is de collecte voor de diaconie.

En daar zitten we wel eens wat in de mist. Want de collecte is vandaag bestemd voor het kerkverband.

Maar de Catechismus geeft aan en dat is goed om daar eens over na te denken als gemeente.

De Catechismus geeft aan, dat elke zondag er ook gedacht moet worden aan zorg voor de armen, opdat die ook rust hebben en misschien zijn hier wel helemaal geen armen in de gemeente. Misschien kan iedereen zichzelf wel heel goed redden. Prachtig mooi zijn, maar er zijn nog wel armen ergens anders in de wereld.

En juist opdat Gods kinderen rust vinden. Want armoede, wat is de ellende van armoede? Dat je aldoor aan het piekeren bent: 'hoe red ik het, hoe kom ik erdoor, hoe...?' En als dan de onrust weg mag zijn, omdat de diaken langskomt en zegt: "de gemeente die wil christelijke barmhartigheid bewijzen", dan valt er een last van iemands schouders en hij of zij vindt rust.

Dat is wat hier bedoeld wordt in ZONDAG 38.

Trouw tot Gods gemeente komen.

Wij doen dat in Nederland twee keer op een zondag, dat de HEERE ons roept naar Zijn gemeente. En dan kun je dus de vraag stellen: is dat de dag van de HEERE? Of is dat toch mijn vrije dag?

Twee keer naar de samenkomst.

Als je bij je zelf merkt dat je daar wat tegenaan loopt te botsen van, nou, moet dat alweer? Heb ik helemaal geen zin aan, vanmiddag.

Moet je eens op een rijtje zetten wat voor bezwaren je ertegen hebt om naar die samenkomst toe te gaan.

Gewoon opschrijven, dit vind ik niks en dat vind ik niks.

Dat zingen dat duurt allemaal te lang en die dominee die staat me niet aan, en z'n stropdas die kleurt niet.

Schrijf het maar gewoon op en dan moet je als vraag daar onder schrijven: zijn dit nu allemaal bewijzen dat ik de God die mij bevrijd heeft van satan en zonde en dood, zijn dit bewijzen dat ik Hem liefheb?

Of cirkelde dit alleen maar om mij?

Bewijst het misschien dat andere, want hoe goed is het om de rust te zoeken, waar die te vinden is.

Juist op die wekelijkse dag, en voor ons is het een 'werk'dag, wij komen in de eredienst om aan het werk te zijn. Niet alleen de dominee hoort hard te werken vanaf de preekstoel, maar u hoort net zo goed keihard te werken, mee te denken, mee te doen, de HEERE te eren.

En juist op die wekelijkse 'werk'dag doorbreekt de Heere de ban van de zonde en de gevolgen daarvan.

Juist op die wekelijkse 'werk'dag wil Hij u rust geven.

Kinderen weten dat al. Wanneer is 't onrustig? Als je stout bent, dan...

O, je bent brutaal geweest tegen moeder. Of je hebt net dat mooie vaasje van mama stuk gegooid, ohohoh. Dan loop je onrustig, je loopt eerst wat weg en je gaat daarheen ...

Zonde brengt onrust. Totdat je zegt: "mama, ik was stout, mama, ik zal het niet weer doen." Dan weet mama wel dat het echt wel een keer weer gebeurt, maar dan zegt mama: "goed m'n jongen, goed m'n wichtje, kom maar." En dan maakt ze het weer goed, en jij maakt het weer goed en dan kun je weer rustig spelen. Dan is het weer rust, want die zonde en de ellende die is weg.

Hier broeders en zusters, in de erediensten wordt u de rúst geschonken. Want je komt hier -en dat is wel moeilijk tegenwoordig, want wij zijn zo verschrikkelijk druk en er is zo ontzettend veel afleiding.

Daarom alleen al moet je bij tijden, moet je bijvoorbeeld op zondag die smartphone wérkelijk aan de kant doen. Want dat ding, dat zorgt alleen maar voor afleiding van waarop je geconcentreerd moet zijn.

Je komt hier met je zonde en je gebrek en je moeite en je zorg. En wat is het dan wonderlijk.

Dat is de ene keer sterker dan andere keer, maar je komt hier en dan zing je een regel en die spoort precies met jouw situatie. Of je zingt een vers. En je hoort een regel uit de Schriftlezing, en je denkt van, 'helemaal, slaat op mij'.

Of een opmerking in de preek, of terwijl je de broeders en zusters ontmoet, in de ontmoeting even, gebeurt iets. En je vindt rust vanuit God en Zijn gemeente en Zijn Woord. En je kunt weer verder.

Je kunt verder, omdat je weet: door alles heen is God mijn Vader in de hemel. En hoe dan ook, als ik erom vraag, dan wordt de Heilige Geest van Christus ook aan mij gegeven.

Wekelijks rust vinden. Die wekelijkse rustdag, broeders en zusters, is dus geen vrije dag, maar is een werkdag. Concentratie op Hem.

2) Het tweede, **concentreer je dagelijks in alle rust op Mij**, dat beveelt de HEERE

ook. De rust die de Heere, Jezus Christus, geeft, Mattheüs 11, het slot. 'Ik zal jullie rust geven, jullie zullen werkelijk rust vinden'. Dat is een zaak voor elke dag.

Er is zó veel in het leven, waardoor je begint te worstelen, en dan is het net of je in het moeras bent, want je hebt net de ene voet eruit en de andere voet die zakt alleen maar verder weg en je hijgt naar: "als het toch eindelijk maar een keer voorbij zou zijn." Zo kun je jezelf door het leven worstelen.

Maar, wij mogen rustig zijn.

Dan gaat de moeite niet over, maar dan heb je een ander zicht op die moeiten. Want wanneer wij geloven, dan hebben wij een rustgevende Vader in de hemel. Omdat ons leven immers helemaal in Zijn hand ligt.

Alles wat wij nodig hebben, -ook zo'n valkuil, wij kunnen onszelf in Nederland redden, helemaal geen probleem-. Iedereen heeft brood en de middagmaaltijd is er meestal ook wel en wat hebben wij niet? We hebben toch alles wat we nodig hebben? Waar hebben wij God voor nodig?

En dan... Dagelijks alles wat je nodig hebt om God te dienen, dat wil Hij geven. Je mag er ook altijd om vragen.

Ook weer, eerst het Woord, daar staat het allemaal in.

Maar ook, denk weer aan je doop. Je doop zegt in feite elke dag tegen je: 'ga met God'. Je bent ván Hem, wees er ook vóór Hem.

Avondmaal, het zegt elke keer weer: 'het is volbracht!'.

Jezus Christus leeft, elke dag is Hij Overwinnaar. Daarom bid je aan de hand van ZONDAG 38, 'Geef ons toch elke dag concentratie op U. Geef ons kracht in de strijd die dat voor ons zondaars altijd met zich meebrengt'.

En wees er dan heilig van overtuigd, dat dat dágelijks alles te maken heeft met wékelijks. Als je hier op zondag de rust vindt, heeft dat zijn uitwerking op de dagen van de week. Als je op de dagen van de week het bij de HEERE zoekt, heeft dat zijn uitwerking op hoe je hier in de samenkomsten met de concentratie op de HEERE bezig bent.

3) Tenslotte. **De Heere beveelt: concentreer je in alle rust, eeuwig op Mij.**

Dat is die Schriftlezing uit Hebreeën. Daar staat op een gegeven moment. 'Er blijft dus nog een sabbatsrust over voor het volk van God'.

Kijk, als het bij Jozua klaar was... ze zijn nu in de rust, in het beloofde land, punt, stip ...

Nee, ze mochten naar het beloofde land en daar zijn ze, prachtig, concentratie op de HEERE. Maar zolang de Heere, Jezus Christus, niet gekomen was, bleef dat modderen. En nu merken wij toch ook: de echte rust is er nog niet. Er blijft nog een sabbatsrust, u bent nog onderweg. Maar u mag nu al, heenleven naar daar.

U mag nu al dagelijks doordenken over eeuwig.

Dat zit ook aan elkaar, als u hier, broeders en zusters, uw vreugde vindt, vol verwondering, over God, in het leven in het verbond met Hem, dan mag u zeker zijn van, en eens zal álle zonde weg zijn en kan ik helemaal en volmaakt op Hem geconcentreerd leven.

Samen met, -dat is weer dat samen-, samen met álle heiligen.
En hoe dat is, dat weten wij niet, maar daar zul je toch Paulus tegenkomen en David en Abraham, en wat nog veel belangrijker is, de Heere, Jezus Christus!

Iets ervan mag je dan nu al ervaren. In alle moeite die er zijn kan.
Die toekomst, je bent van God. Je bent al bevrijd en het zal eeuwig goed komen, voor degene die zich wekelijks en dagelijks concentreert, op God, Die bevrijdt!

AMEN